

**miljøpartiet
de grønne**

molde & omegn

MOLDEMÅL FOR BÆREKRAFTIG UTVIKLING – FOR MENNESKER OG MILJØ

- 1. Molde: En bærekraftig kommune som går foran med gode klimaløsninger**
- 2. Bærekraftig naturforvaltning**
- 3. Mennesket i sentrum**
- 4. Gode barnehager og skoler**
- 5. Mangfoldig kulturliv**
- 6. Grønn transport**
- 7. Bærekraftig og framtidsretta næringsliv og arbeidsliv**
- 8. Levende bygder og levende sentrum - Nærmiljøpartiet De Grønne**
- 9. Åpen politisk kultur og en digital infrastruktur for framtida**

MDGs politikk og FNs bærekraftsmål

Med FN i spissen har verden satt opp mål for den globale utviklinga fram mot 2030 – FNs 17 bærekraftsmål, den mest ambisiøse planen for klodens utvikling noensinne. Og spør du Molde MDG, bør vi i vår kommune la oss inspirere av dette ambisjonsnivået og samarbeide om å leve opp til målene også lokalt. Derfor er hvert av områdene i programmet vårt knyttet opp mot ett eller flere av FN-målene.

MOLDEMÅL 1: Molde er en bærekraftig kommune som går foran med gode klima- og miljøløsninger til beste for nåværende og fremtidige generasjoner.

Klimamålet fra Parisavtalen om å hindre oppvarming over 1,5 grader, innsiktene fra FNs klimapanel og naturpanel, og FNs 17 bærekraftsmål er styrende for Miljøpartiet De Grønnes politikk i Nye Molde kommune.

Vi står midt i ei krise, både for klimaet og naturmangfoldet. Dette må påvirke politikk og samfunnsutvikling på alle plan. Miljøpartiet De Grønne (MDG) ønsker å prege utviklinga i kommunen vår med grønne løsninger til beste for klima, natur- og dyreliv og nåværende og framtidige generasjoner. For oss trumfer bærekraft og økologiske prinsipper vekstideologien. La oss heller samarbeide med næringslivet om å skape flere grønne arbeidsplasser.

MDG arbeider for fred, rettferdighet og et medmenneskelig samfunn i økologisk balanse, der økonomien er underlagt sunne, bærekraftige, økologiske prinsipper. Livskraftige lokalsamfunn basert på lokale ressurser er ei forutsetning for å nå målene. Det betyr blant annet at vi tenker globalt og handler lokalt for å redusere vårt eget CO2-avtrykk. Dette vises også igjen i standpunkt vi har i noen av de mest aktuelle lokale sakene.

Bærekraft og miljøregnskap er styrende for alle politiske vedtak. Klima og miljø er vår tids største sak, og MDG i Molde vil arbeide for at kommunen vår skal gå foran med gode klimaløsninger, basert på ansvarlig forbruk og sirkulær økonomi, med det mål å bli en nullutslippskommune. Kommunen må også få på plass god klimaberedskap for å stå rusta til å takle klimaendringene. God klimatilpasning gjør dessuten byer og tettsteder både tryggere og triveligere. Alt dette innebærer:

- Ferdigstilling av kommunal klimaplan i tråd med den globale klimaavtalen om å nå 1,5-gradersmålet. Dette betyr en kommunal handlingsplan for klima og miljø med konkrete årlige utslippskutt innenfor alle kommunale sektorer: bygninger, anleggsarbeid, drift, transport, energibruk, arealbruk og jordvern.
- Klimaregnskap (basert på en øvre ramme for hvor mye klimagasser som kan slippes ut innenfor en viss periode) og rapportering som bygger på den kommunale klimaplanen etableres i alle sektorer i kommunen, ledet av kommunal klima- og miljørådgiver. Dette innebærer å ansette ansvarlig kommunal klima- og miljørådgiver som sikrer oppfølging og årlig rapportering av iverksetting av klima- og miljøtiltakene i klimaplanen. Stillinga bør plasseres i rådmannen sin stab slik at den blir sektorovergripende.
- Å sørge for helhetlig risikostyring ved å inkludere resultater fra klima- og miljømodeller i risikoanalyser i kommunal planlegging
- Klimarådgiver/e skal videre ha ansvar for alle enøk-tiltak, for kartlegging og sikring og bevaring/vern av dyrka og dyrkbar jord, og slik sikre at jordvern håndheves restriktivt i kommunen, og at eventuell utbygging av myr kommer med i klimaregnskapet. Det skal ikke være tillatt å bygge ut våtmarksområder
- Mer offensiv og enkelt tilgjengelig klimainformasjon på kommunens hjemmeside, med blant annet praktiske tips (eksempler fra lokale

FN-MÅL 7:
SIKRE TILGANG TIL
PÅLITELIG, BÆRE-
KRAFTIG OG MODERNE
ENERGI TIL EN OVER-
KOMMELIG PRIS FOR
ALLE

Molde MDGs arbeidsprogram 2019-2023

klima/miljøtiltak, som matsvinn, gjenvinning o.a.). Kommunen bør årlig arrangere klima- og miljødag som kan appellere til forskjellige aldersgrupper, med bidrag fra aktører fra sivil samfunn, kommune og næringsliv

- Styrking av samarbeid med institusjoner og næringsliv, for eksempel Høgskolen i Molde og Møreforskning, der fagmiljøet kan bidra med oppdatert forskning og nye klimavennlige løsninger.
- Gjennomføring av eksisterende plan for sertifisering av Molde kommune som Miljøfyrtårn
- At kommunen ikke skal investere i virksomheter som er natur- og klimaødeleggende.

Konkrete tiltak innenfor drift av kommunale institusjoner og i bygg og anlegg:

- Molde må bli en Fairtrade-kommune og være miljøsertifisert, og enøk-tiltak må gjennomføres i kommunale virksomheter
- Alle offentlige innkjøp og anskaffelser bør være klimanøytrale.
- Kommunale enheter skal alltid velge produkter som ikke inneholder miljøskadelige ingredienser
- Alle nye kommunale bygg som er egnet for det bør bygges i massivtre, med solcelle-teknologi på tak og vegger
- Ta i bruk alternativer til plast der det er mulig, og bruke kommunens innkjøpskraft til å ta inn gode alternativer
- Prioritering av kortreist og/eller økologiske matinnkjøp til kommunale institusjoner som barnehager, skoler, eldreinstitusjoner og kommunens egne kantiner, og kurse kjøkkenansatte i laging av god vegetarmat
- Elektriske transportsykler som et godt og attraktivt transportvalg i kommunal tjenesteleveranse, og bruk av elektriske biler ved nyinnkjøp av bil i kommunen.
- Økt tilrettelegging for ladepunkter for el-biler og stasjoner for hydrogen, i samarbeid med private aktører
- Søke statlige "Klimasatmidler" fra Miljødirektoratet til klima- og miljøvennlige pilotprosjekter i kommunen
- Kommunen skal sette av et fond til prøveprosjekter som bidrar til bedre miljøvennlige løsninger for folk flest i den nye storkommunen
- Legge til rette for kildesortering på Molde Havn, småbåthavnene, der restavfallsdunker skal byttes ut med kildesorteringsdunker, både inne og ute. Dette skal også gjennomføres på offentlige og private steder
- Innføre en handlingsplan for redusert matsvinn, med mål om 50 prosent reduksjon innen 2030
- I samarbeid med RIR bør kommunen finne bedre løsninger for kortreist behandling av bioavfall, og for bedre utnytting av restavfall til energiproduksjon

FN-MÅL 12:
SIKRE BÆREKRAFTIGE
FORBRUKS- OG
PRODUKSJONSMØNSTRE

FN-MÅL 13: HANDLE
UMIDDELbart FOR Å
BEKJEMPE KLIMA-
ENDRINGENE OG
KONSEKVENSENE AV DEM

MOLDEMÅL 2: Bærekraftig naturforvaltning

Nei til giftdeponi

Molde MDG sier nei til giftdeponi på Raudsand. Dette har flere årsaker. Ny teknologi vil gjøre det stadig enklere for bedrifter som produserer giftig avfall å integrere alle stoffer i sirkulær produksjon. «Kortreist» resirkulering av farlig avfall tilbake til annen produksjon på selve produksjonsstedet bør være et selvsagt krav fra myndigheter og kommuner til alt næringsliv på lokalplan. Usikker lagring av giftig avfall utgjør en stor risiko for naturen lokalt, for eksempel for grunnvannet. Transporten av avfall til deponiet fra utlandet så vel som nasjonalt utgjør en miljørisiko langs sjø og veier.

Natur og miljø

Vi som bor i Molde kommune har kort veg til en mangfoldig natur, fra Dryna via Moldeholmene og Veøya til Mardalsfossen - den må vi ta vare på! Natur og grøntområder er viktig for trivsel og livskvalitet. Ikke minst med tanke på krisa for klimaet og det biologiske mangfoldet, er det viktig å ta vare på naturen rundt oss, både til lands og til vanns.

MDG VIL:

- ta vare på og utvikle nærområder som er viktige for friluftsliv gjennom å støtte frivillige lag og organisasjoner
- forby bruken av vannscooter og regulere strengere bruken av snøscooter for å ivareta hensynet til trygg ferdsel, friluftsliv og forsvarlig forvaltning av miljøet
- at Markagrensa skal ligge fast. Vern som er nedfelt i plan for Moldemarka skal fortsettes. Det skal ikke være rom for dispensasjon. Det samme gjelder for vernet av Moldeholmene
- at kommunen i samarbeid med RIR skal innføre en panteordning for innlevering av plastavfall langs kysten
- ta grep om en av de største kildene til plastforurensning: granulat på kunstgressbanene. Alle flater som blir lagt skal være mikroplastfri. Eksisterende granulatdekker skal fases ut
- sørge for varig vern av Mørebankene mot all framtidig olje- og gassleiting
- få gjennomført en vitenskapelig evaluering av effekten av taretråling langs norskekysten med tanke på fremtidig bærekraftig artsmangfold av fisk og liv i sjøen
- fjerne svartelista arter også utenfor verneområder for å bevare naturlig vegetasjon og plante-, dyre-, og fugleliv. Dette gjelder for eksempel utbredelsen av sitkagran, platanlønn og hagelupiner
- sikre levedyktig stamme av gaupe på Romsdalshalvøya gjennom en bærekraftig kvotejakt
- styrke tiltak mot gjengroing langs hovedveiene, for eksempel gjennom sysselsettingstiltak
- bevisstgjøre befolkningen om hvor viktig det er å bevare artsmangfold blant insekter, fugler, dyr og fisker

Fiskeri og oppdrettsnæring

Vi ønsker reinest mulig fjord og hav som vi høster av på en bærekraftig måte, slik at det biologiske mangfoldet blir ivaretatt.

Kommunen bør legge til rette for og stimulere til at fjordfiske kan bli en lønnsom næring. Det innebærer også å gjøre det enklere for lokale fiskere å selge fisken lokalt. MDG vil dessuten arbeide for at oppdrettsnæringen må bli bærekraftig, noe som vil si:

- Stille krav om lukkede anlegg for alle nye konsesjoner
- Stille strenge krav til lusemiddelbehandling og handtering av avfall i eksisterende anlegg
- Fisketettheten må være på et forsvarlig nivå med tanke på dyrevelferd
- Bærekraftig fôrproduksjon, det vil si å unngå å bruke matgrunnlaget for matfisken, og på sikt gjøre seg uavhengig av importert protein

Landbruk

Landbruket skal produsere nok og trygg mat med minst mulig belastning på natur, klima og ressurser. MDG vil styrke landbruket og stimulere til at landbruket i kommunen på sikt går over til økologisk drift. Vi er opptatt av varig fruktbarhet i jorda, naturmangfold, dyrevelferd og lokal mattrygghet. Vi ønsker en større sjølforsyningsgrad.

De Grønne mener dyrevelferd fortjener en langt større plass i den norske politiske debatten. Hvis dyrenes rettigheter skal respekteres, er det behov for en reform av mange typer dyrehold i Norge og en langt strengere håndheving av den norske dyrevelferdsloven.

Hensynet til naturmangfold og klima setter grenser for nydyrking, så gjenværende arealer både i sentrale strøk og utkantene må sikres. MDG skal være det partiet som i praktisk politikk er til å stole på når det gjelder vern av matjord, og vi vil forby nydyrking på sårbare naturområder, for eksempel myr. Beiteressursene må også utnyttes bedre.

Vi vil dessuten sikre områder der de som ønsker det, kan dyrke grønnsaker, frukt og bær. Alle som vil, skal kunne skaffe seg parsellhager, også skoler, barnehager og eldresenter/sjukeheimer. Ved blokkområder kan deler av utearealet brukes til parseller.

MDG vil:

- ha en nullvisjon for nedbygging av matjord, og fremme restaurering av matjord
- dermed verne dyrka mark mot nedbygging både i de sentrumsnære områda (Bjørset/Kvam; Lergrovik/Årø/Røbekk) og ellers i hele kommunen, herunder området som kan rammes av veiutbygging mot det nye sykehuset
- at gjenoppdyrking av gjengrodd dyrkamark må prioriteres av landbrukskontoret
- utnytte ubrukte beiteressurser og redusere avhengigheten av kraftfor lagd av soya fra Brasil
- stimulere jordbruket til større andel økologisk drift
- at Molde kommune i samarbeid med Bioforsk Tingvoll skal undersøke mulighetene for økt lokal matproduksjon i kommunen. All dyrka og dyrkbar jord i kommunen må kartlegges, og det bør undersøkes hvordan en kan få økologisk gartneridrift og bærproduksjon i kommunen

Molde MDGs arbeidsprogram 2019-2023

- ta vare på gamle slåttemarkar for å ivareta det biologiske mangfoldet. Dette vil også legge til rette for at insekter som en viktig del av byøkologien skal trives godt.
- redusere dagligvarekjedenes matmakt og støtte lokale, kommersielle og frivillige aktører som bidrar til å øke produksjonen av kortreist og økologisk mat. Dette kan blant annet gjøres ved å gi støtte til og legge til rette for Bondens Marked og andre alternativ til dagligvarekjedene
- at kommunale kantiner skal kjøpe inn økologisk og kortreist mat når det er mulig
- legge til rette for grønn småskalanæring, hobbylandbruk og privat matauk, som ved å sette av ledig dyrka mark til parsell- og kolonihager og støtte opp om andelslandbruk og matkooperativer
- at utlegging av gift som brukes for bekjemping av skadedyr skal erstattes med andre bekjempingsformer, som for eksempel elektriske eller mekaniske feller. Bruk av gift fører til at dyr som spiser forgifta dyr, også blir forgifta
- at kommunen stiller krav til de som driver skogdrift om mer bærekraftige framgangsmåter med krav om opprydding og gjenvekst som tar hensyn til det biologiske mangfoldet - omstilling fra flatehogst til plukkhogst

MOLDEMÅL 3: Mennesket i sentrum

Folkehelse og forebygging

MDG ønsker å fremme god folkehelse for alle aldre, med høy trivsel og opplevelse av trygghet i våre lokalsamfunn. Kommunen må prioritere penger til helse og omsorg for sårbare grupper. Forebyggende helsearbeid, kunnskap om mat, trening og medisin skal være tilgjengelig for alle.

MDG vil:

- satse på forebygging. Det er bra for både menneske og økonomi, det gjelder for rusfrihet, god psykisk og fysisk helse og sunn livsstil. Helseprioriteringer skal vise dette
- sørge for nok ressurser til jordmortjenesten slik at hjemmebesøk kan gjennomføres til alle nybakte foreldre i kommunen av jordmødre
- foreldrekurs ("trygghetssirkelen") bør tilbys til samtlige foreldre med barn i kommunens barnehager
- tilrettelegge for flere lokale lavterskeltilbud for sårbare familier, blant annet i samarbeid med helsesøstre og barnehager
- øke rammene til helsetjenesten for lett tilgjengelig helsesøstertilbud på alle skoler, og sikre et godt forebyggende tilbud for ungdom i hele kommunen.
- legge til rette for attraktive, varierte og trygge rusfrie fritidstilbud for ungdom fra 13 til 18 år
- sikre at barnevernet er velfungerende og forutsigbart

FN-MÅL 3:
SIKRE GOD HELSE OG
FREMME LIVS-
KVALITET FOR ALLE,
UANSETT ALDER

FN-MÅL 1:
UTRYDDE ALLE
FORMER FOR
FATTIGDOM I HELE
VERDEN

- føre en restriktiv alkoholpolitikk - det gir god folkehelse. Kommunen bør utarbeide og følge opp en tverrfaglig handlingsplan mot rusmidler. Idrettsarenaer skal ikke ha skjenkebevilling. Kommunen bør forvente alkoholfrie soner på kulturarenaer for å unngå utestenging
- dekke behovet for boliger for vanskeligstilte. Prisnivået må stå i forhold til det folk har mulighet til å betale

FN-MÅL 10:
REDUSERE ULIKHET I
OG MELLOM LAND

Pleie og omsorg

Miljøpartiet De Grønne vil legge til rette for balanse mellom omsorg i hjemmet og gode institusjoner. Eldre og pleietrengende skal så langt det lar seg gjøre kunne velge hvor de vil bo og hva slags hjelp de vil ha. Andelen eldre som trenger pleie er i ferd med å øke i Molde kommune. Det er viktig at økonomiplanlegginga i kommunen tar høyde for dette, slik at det blir god nok kapasitet i institusjonstjenestene og hjemmehjelps-/omsorgstjenestene.

MDG vil:

- at alle med pleiebehov skal få hjelp, og de som har behov for institusjonsplass, skal raskt få tilbud om det. Det er viktig at sykehjemsplasser bygges ut flere steder i kommunen slik at eldre kan få plass nær familie og venner. Alle skal sikres enkeltrom og par skal få bo sammen om det er formålstjenlig
- sikre god kompetanse blant ansatte i helse og eldreomsorgen. Dette bør skje i kombinasjon med å tilby ufaglærte å formalisere kompetanse og få tilbud om videreutdanning
- øke antallet faglærte eller høgskoleutdanna i eldreomsorgen og hjemmetjenesten. Dette bør skje i kombinasjon med å tilby ufaglærte å formalisere kompetanse og få tilbud om faglig utvikling
- opprette flere heltidsstillinger for sjukepleiere i kommunen
- opprette "Livsglede for eldre" i Molde, og det skal være sansehager ved eldreinstitusjonene. Dette kan skje i samarbeid med frivillige og med skoler i nærområdet
- ha transportsykler for å dra på tur på alle sjukehjem
- prioritere å ha kjøkken på hver institusjon

Integrering - en kommune for alle

Alle skal føle seg velkommen i Molde. De Grønne jobber for et samfunn der alle kan være seg selv, og der det legges til rette for at alle kan delta i samfunnet. Det finnes fortsatt strukturelle og sosiale hindringer for dette, som vi vil jobbe aktivt for å bygge ned. Det er nødvendig å gi positiv særbehandling for å oppnå større likestilling. MDG ønsker at Molde fortsatt skal være en god by å komme til for flyktninger, og det bør utvikles en helhetlig plan for integrering som omfatter hele kommunen og som tar i bruk alle de gode ressursene som innflyttere har med seg.

MDG vil:

- at Molde fortsatt skal være en god mottakskommune for flyktninger og asylsøkere
- at Molde skal lage en helhetlig plan for integrering av minoriteter i kommunen, for alle aldre
- at ansatte som jobber med flyktninger i skole og helsetjeneste, må sikres tilstrekkelig kunnskap i traumesensitiv omsorg

Molde MDGs arbeidsprogram 2019-2023

- at tilbud til ungdom skal være godt, spesielt i alderen 13 til 18 år (ungdomskafé, ungdomsklubb og lignende). Dette øker også inkluderingen av flerkulturelle
- tilby foreldreveiledning til alle nyankomne flyktninger som har barn, på eget morsmål (ICDP - International Child Development Program)
- styrke tilbud om møteplasser og språkopplæring til foresatte og barn som ikke går i barnehage
- at kommunen utarbeider en handlingsplan for å forebygge seksuell trakassering og overgrep, både blant ansatte og brukere av kommunale tjenester, særlig i skolene
- at kommunen skal gå til innkjøp av regnbueflagg og flagge når det er Pride i fylket
- at alle kommunale skjema skal ha en tredje kjønnskategori
- at kommunale institusjoner og møteplasser skal ha kjønnsnøytrale toalett og garderobemuligheter

FN-MÅL 5:
OPPNÅ LIKESTILLING
OG STYRKE JENTERS
OG KVINNERS
STILLING

Eiendomsskatt

Det viser seg gang på gang at det er vanskelig å ivareta godt pleie- og omsorgstilbud innenfor de vedtatte budsjettammer. Vi mener derfor det er nødvendig å fortsatt bruke eiendomsskatt som en ekstra inntektskilde, men at vi bør innføre bunnfradrag for å skåne de med dårligst råd.

MOLDEMÅL 4: Gode barnehager og skoler

Molde kommune har mange dyktige lærere og barnehageansatte som jobber hver dag for å danne og utdanne barn og unge for framtida, og de forsøker å møte den enkeltes behov både faglig og sosialt.

Barn og unge skal forberedes til ei framtid som vil kreve livslang nysgjerrighet, læring og kreativitet – samtidig ser vi at stadig flere elever sliter med psykisk uhelse og stress. Skolene trenger tillit og tilstrekkelig med ressurser for å gjøre den viktige jobben sin for elevene og for samfunnet.

Barnehagene skal møte barnas behov for omsorg og lek og i tillegg fremme læring og danning. Kommunens mange ansatte i barnehagene er sammen med barna våre daglig, og må få gode vilkår for å gjøre en god jobb.

Klima- og biomangfoldskrisa er den største trusselen mot planeten vår, og derfor er det viktig at barn og unge lærer om bærekraft, grønn omstilling, klima, miljø, natur og biomangfold. Det er det rom for innenfor dagens planer, og ikke minst innenfor rammene av den kommende fagfornyelsen – vi må sørge for å legge forholdene til rette så barnehager og skoler kan arbeide godt med dette. Barn og unge må møte dette ikke bare som teoretiske størrelser, men også som fysiske og håndgripelige elementer som vi mennesker påvirker gjennom våre valg i hverdagen.

FN-MÅL 4:
SIKRE INKLUDERE,
RETTFERDIG OG GOD
UTDANNING OG FREMME
MULIGHETEN FOR
LIVSLANG LÆRING
FOR ALLE

MDG vil:

for barnehager og skoler:

- sikre lokalmiljø der det er trygt å gå og sykle til barnehage, skole og grøntområder
- ha økologisk, sunn, kortreist mat til måltider på skolene og i barnehagene
- at kommunen skal ha et undervisningstilbud for klima og miljø i praksis retta både mot barnehager og skoler, der også tilknytning til fiske og jordbruk blir vektlagt
- satse på kompetanseheving for ansatte i skole og barnehage
- innføre søskenmoderasjon på tvers av barnehage og SFO
- minske dokumentasjonspresset for barnehage- og skoleansatte
- sikre leikeområder og hundremeterssskoger

for barnehager:

- sikre bemannings- og pedagognormen i barnehagene
- at natur-/friluftsbarnhage skal bli en del av barnehagetilbudet i alle deler av kommunen
- i størst mulig grad satse på nærbarnehager - beholde dagens og bygge nye. Det er bra både for barnet og tilknytninga til nærmiljøet, og for å unngå unødvendig transport
- at alle barnehager bør ha oppstillingsplass for sykkelvogner o.l. så det er lettere å velge bort biltransport

for skoler:

- at skolene i kommunen må få tilstrekkelige midler til å innfri lærernormen på alle trinn
- ha mindre klassestørrelser
- at det på første trinn på barneskolen blir satsa på læringsglede og fri lek framfor fagspesifikke kompetansemål
- at fysisk aktivitet skal inngå som en naturlig del av skoledagen på alle trinn
- at alle elever lærer å sykle og svømme i løpet av småskolen
- sikre god tilgang på uteområder og alternative læringsarenaer, og ressurser til å bruke dem i undervisninga
- at alle skoler får skolehager på eller i gangavstand fra skolen, der elevene har ansvar for egen matproduksjon
- legge til rette for at ekskursjoner i naturen får en større plass i grunnskolen
- mer praktiske og kreative undervisningsformer inn i fag på barne- og ungdomsskolene
- ha fullverdige utstyrsparker og gode læringsarenaer i praktiske, estetiske og IKT-retta fag

Molde MDGs arbeidsprogram 2019-2023

- ha mindre leksepress i barne- og ungdomsskolen
- gjennomføre forsøk med karakterfri ungdomsskole, jobbe med alternativ vurdering
- styrke skole-hjem-samarbeid og sikre tidlig innsats
- ansette helsesøstre av begge kjønn
- bruke miljøterapeuter og vernepleiere i skolehelsetjenesten
- sørge for nok ressurser til skolene og PPT slik at de kan samarbeide hyppig og kontinuerlig
- styrke samarbeidet mellom skolehelsetjenesten, helsevesenet for unge og barnevernet
- satse på tverrfaglig samarbeid om ulike elever. Dette er ekstra viktig på skoler med høy andel minoritets elever
- øke skoleansattes kompetanse på kjønns mangfold
- at alle barn med behov for eller ønske om det, skal ha tilbud om leksehjelp gjennom hele grunnskolen. Skoler med høy andel minoritetsspråklige elever bør få ekstra støtte til leksehjelp. Dette kan gjøres i samarbeid med både skoler og frivillige aktører
- at alle nye lærere skal få en erfaren lærer som mentor
- at alle foreldre må gjøres oppmerksomme på muligheten til å velge målform for barna sine ved innskriving til barneskolen
- at den nye skolen på Årø skal være en pilotskole for miljø (f.eks. med passivhus bygd i massivtre og egen skolehage, og med trygg adkomst på sykkel)

for SFO:

- styrke SFO. Tilbudet skal være prega av fri lek og sosialisering innenfor trygge rammer og uten skjermtid
- satse på kompetanseheving til ansatte i SFO, de gjør en viktig jobb for ungene våre
- få Kulturskolen enda sterkere inn i SFO
- ha gratis eller lavere pris på SFO for lavinntektsfamilier

MOLDEMÅL 5: En kommune med et mangfoldig kulturliv

Det store kultur- og organisasjonslivet i kommunen blir drevet med dugnadsinnsats og kommunal støtte. Slik skal det være. Uten et lokalt, frivillig engasjement kan det heller ikke være grunnlag for offentlig støtte til kultur-, idretts- og andre fritidsaktiviteter. Kommunen må satse på tiltak som fremmer folkehelsen og søke øremerkede midler til slike prosjekter for å supplere støtta fra lokalt hold. MDG skal være et parti som passer på at små, smale organisasjoner får tilstrekkelige midler til å holde på, og dermed ta vare på mangfoldet i organisasjonslivet.

MDG vil:

- et mangfoldig kulturtilbud for barn og unge, med korps, kor, teater og andre organiserte, frivillige kulturaktiviteter må trygges i kulturbudsjettet
- det gode arbeidet som blir gjort med Kultursekken, Den naturlige skolesekken og Den kulturelle spaserstokken må fortsettes og videreutvikles
- kulturskolen må få nødvendige ressurser for drifta, og deltakerkostnadene må holdes lavest mulig
- Molde må gjenoppta ordninga med å være vertsby for fribyforfattere
- det skal stilles miljøkrav når det gis økonomisk støtte til de lokale festivalene, slik at de velger miljøvennlige og bærekraftige løsninger. De store festivalene genererer mye transport, og det er et mål å få denne så miljøvennlig som råd
- de ulike støtteordningene for kulturformål i kommunen skal bli mer tilgjengelige og lettere å orientere seg om
- satsinga på et møtested for ungdom i Molde sentrum må følges opp, og slike tilbud må også finnes i andre deler av kommunen. Ungdom skal ha tilgang på lavterskel, rusfrie møteplasser, og kommunen skal gi støtte til rusfrie arrangement
- frivillige lag og organisasjoner skal ha lett tilgang til bruk av kommunale lokaler, og eventuelle leiepriser må være så lave som råd
- aktiviteten ved "bygården" Holmarka må sikres
- Hjertøybåten kan knyttes til busstilbudet, slik at en bussbillett også er gyldig ut til øya - da kan flere benytte Moldeholmene. Båten skal ha elektrisk drift
- kommunen skal sikre gode møteplasser for integrering og inkludering som språkkafeer, turgrupper og lignende i samarbeid med frivilligheten
- legge til rette for at alle skal kunne velge å skrive nynorsk i hele kommunen
- kommunen skal etablere en utstyrssentral der en kan kjøpe, bytte og selge brukte klær, og der en kan låne verktøy for å reparere utstyr. Denne kan plasseres i sammenheng med for eksempel museum eller bibliotek
- kommunen må sørge for nødvendig vedlikehold av kommunale idrettsanlegg

Molde MDGs arbeidsprogram 2019-2023

- kommunen skal gi støtte til idrettslag som velger å ha miljøvennlig fokus, for eksempel når det gjelder utfasing av gummigranulat
- det fortsatt skal legges til rette for det uorganiserte friluftslivet som sykling, jogging, badeplasser og turstier i marka, der det også blir tatt hensyn til rullestolbrukere
- gode folkehelseiltak som Stikk ut! må videreføres
- nyinnflytta barn og ungdom med annen kulturbakgrunn skal bli bedre integrert ved å få støtte til å delta i kulturskole, idrett og frivillige organisasjoner
- kommunen skal fortsatt være medlem av Friluftsrådet

FN-MÅL 11:
GJØRE BYER OG
BOSETTINGER
INKLUDERENDE,
TRYGGE,
MOTSTANDSDYK
TIGE OG
BÆREKRAFTIGE

MOLDEMÅL 6: Grønn transport

En god fotgjenger- og sykkelby med godt kollektivtilbud

Flest mulig skal kunne reise med kollektivt (buss, båt og tog), el-bil, på sykkel eller til fots. Kommunen må vedta konkret mål om reduksjon av persontrafikk med bil. All vekst i persontrafikk skal tas med buss, båt, sykkel og gange.

Kollektivt

Hyppigere avganger, et godt utbygd rutenett og rimeligere pris er de tre hovedfaktorene som gjør det attraktivt å ta **buss**. Vi trenger dessuten busser som kjører direkte for eksempel mellom Nordbyen og store arbeidsplasser til relevante tidspunkt (samme prinsipp som skolebuss). Vi trenger å innføre enda lavere pris på bussbilletten, i første omgang i rushtida, slik at folk heller tar buss, det blir mindre privatbiltrafikk og bussene kommer raskere fram. Sonesystemet må reformeres og en kortdistansetariff innføres (for eksempel inntil fem holdeplasser), slik at det lønner seg å ta buss også på kortere reiser. Det må være mulig å bruke buss også søndag formiddag og Framkspresen hele lørdag. Behovsdrøse kan være en del av løsningen. Vi ønsker utbygging av miljøvennlige **hurtigbåt**forbindelser, f.eks Molde-Hjelset. Vi vil også bytte ut diesel med el/biogass/hydrogen for drøse, buss og ferje. Ved tjenestereiser skal kommunen dekke mest miljøvennlige reisemåte.

El-bil

Samfunnet trenger en reduksjon i omfanget av privatbilisme, men kollektivtilbudet kan likevel ikke dekke alt av transportbehov. Kommunen må dermed legge til rette for å få flest mulig over på el-bil. Kommunen må raskt bygge ut tilstrekkelig med offentlig tilgjengelig ladekapasitet for el-biler, og også sette krav til hoteller om p-plasser med lademuligheter. Det trengs hurtig- og semihurtige ladestasjoner i Midsund og Nesset, samt flere semihurtige ladere i Molde by. Både nye og etablerte borettslag og leilighetskomplekser må få tilrettelegging for lading av el-biler. Selv om vi ønsker å legge best mulig til rette for mjuke trafikanter, kommer de fleste til å måtte ha bil, og derfor er det også nødvendig å ha gode parkeringsmuligheter, f.eks. ved Trafikkterminalen, fergekai, Roseby, Storsenteret og utvidet kapasitet ved stadion, for å ivareta et levende bysentrum.

Sykkel og til fots

Man må raskt komme i gang med å følge opp **kommunedelplanen for hovednettet for gående og syklende fra 2013**, og ikke vente på Bypakka. Kommunen må vedta at denne planen skal prioriteres i planstrategien. Planen inneholder blant annet et godt og sammenhengende nett med gang- og sykkelveg fra Djupdalen til Kleive. Gjennomføring av denne planen vil gjøre Molde til en god gang- og sykkelby! Vi trenger sammenhengende gang- og sykkelveier, som for eksempel i sentrum eller bak Roseby/Kviltorp skole. Mangler i fortaunettet må utbedres (f. eks. Sandvegen, Parkvegen). Brøyting av viktige gang- og sykkelveier må prioriteres før bilveiene. Fotgjengere er også avhengige av et godt kollektivtilbud for i det hele tatt å velge å gå.

Fotgjengere, syklistar og bilister skal kunne bevege seg mest mulig uavhengig av hverandre. Å skille disse tre typene trafikanter gir økt fremkommelighet og færre ulykker, men først og fremst gir det økt opplevelse av trygghet som gjør at flere velger å ta sykkelen og beina i bruk. I Molde, særlig i sentrumsområda, ligger forholda delvis godt til rette for gåing og sykling. Det er god helse i å gå og sykle! MDG ønsker som ei prøveordning at syklistar skal kunne reise gratis på ferjene, og ved sida av redusert forurensing vil dette kunne gi færre gjenstående biler ved trafikkstopper og minke behovet for parkeringsplasser. Nyttesykling som alternativ til bilbruk er et mål i seg sjøl siden det fører til mindre biltrafikk og bedre folkehelse. Ladestasjonar og en reparasjonsstolpe kan bidra til å gjøre sykkel til et enda bedre alternativ for reiser.

Vi ønsker 20 km/t **fartsgrense** i Storgata (miljøgate), slik at det er realistisk og tryggere å sykle i kjørebana - det er et mål å i større grad prioritere syklistar i Storgata. 30 km/t bør være generell fartsgrense i boligstrøk der farten i dag er 50 km/t, og dette må følges opp med fartsdumper, fotobokser og lignende. Molde kommune bør som ei prøveordning skaffe bysykler, som skal være mulig å bruke gratis. Det kan for eksempel være baser ved Molde Storsenter og Roseby, Molde trafikkterminal og Aker Stadion/Seilet. Vi ønsker egne oppstillingsplasser med tak over for sykler. Disse bør settes opp ved alle større offentlege bygningar og viktige trafikkknutepunkt.

Kollektivt ut av kommunen

Vi satser på bedre løsningsar for å velge kollektivt også for reiser utenfor kommunen. **Framekspress** bør tilbys i heile helgen. Det er for tiden et hull fra tidlig lørdag kveld til søndag middag. Vi ønsker hyppigare **togavganger** fra Åndalsnes med høyere kapasitet (om sommeren er togene ofte fullbooket), samt mulighet til å nå nattog til Oslo. Alternativt må nattbuss til Oslo reetableres. Kommunen bør utrede å opprette **hurtigbåtrute** til Åndalsnes og Molde-Hjelset, og søke klimasatsmidler eller andre relevante støtteordningar for å få dette til. Vi ønsker å beholde et godt og mest mulig miljøvennlig hurtigbåt- og ferjetilbud over og på fjorden. Et mål må være å elektrifisere ferjene og hurtigbåtene raskest mulig. **Ferjetrafikk** gjør at vi ikke trenger en del av de nye, kostbare vegplanene, og i denne delen av transportsektoren vet vi at bedre energiløsningsar kommer.

Vegbygging

Det er god miljøpolitikk å planlegge og bygge med god standard slik at vedlikeholdet blir minimalt. Samtidig må vi ha et godt vedlikeholdsprogram, slik at ikke forfallet får overtak. Her er driftssikkerhet og vedlikeholdskostnader viktige. Vi ser at tunnellovningsar ofte får driftsstans og at løpende vedlikehold her er mye høyere enn for andre løsningsar.

E39, MØREAKSEN, BYPAKKA: MDG ER ET FERJEPARTI. Teknologien for ferjer går i retning av raskere og mer miljøvennlige fartøy. Vi går mot E39 gjennom og under Molde sentrum. Vi ønsker ikke firefeltsvegen fra sentrum og østover. I vurderingen av ulike alternative veiprosjekter, vil vi kreve et miljøregnskap der omkostninger og belastninger knytta til de ulike traseene er med. Vi velger miljø framfor å legge til rette for mer biltrafikk.

Vår løsningsar er bedre tilrettelegging for mjuke trafikanter og et mer effektivt kollektivtilbud. Partiet ønsker dessuten mest mulig godstransport over på kjøll og bane.

MOLDEMÅL 7: Bærekraftig og framtidsetta næringsliv og arbeidsliv

Hele landet står framfor ei omstilling i takt med at olje- og gassutvinninga kommer til å minke, og ikke minst er dette viktig i Molde med mye industri knytta til offshorevirksomhet. Vi vet at det blir jobba godt med det grønne skiftet i store deler av næringslivet i kommunen, og kommunen bør så langt det er mulig stimulere til dette. Det private og det offentlige må arbeide tett sammen for å skape et levedyktig og grønt næringsliv. Det er mulig å satse på nye (offshore)virksomheter – som havvind eller miljøvennlig teknologi for skipstrafikk og energiproduksjon. Kommunen må gå foran og være bevisst i sine innkjøp for å styrke et klimasmart, lokalt næringsliv.

MDG vil:

- stimulere til gradvis nedtrapping av fossil virksomhet, samtidig med økt satsing på alternativ energi. Her bør ISTAD Kraft og Molde kommune samarbeide med andre aktører som allerede er i gang
- gjøre eksisterende arbeidsplasser grønnere, men også se på mulighetene for å legge til rette for å skape nye næringer og arbeidsplasser som bidrar til fremtidens løsninger. Kommunen må i størst mulig grad sørge for at egne arbeidsplasser blir så miljøvennlige som mulig, samtidig som man systematisk må sørge for at de mest miljøvennlige løsningene blir valgt på de områder som kommunen har innflytelse på
- at kommunen skal bidra til økt samarbeid med private aktører på alle nivåer som allerede er i full gang med det grønne skiftet i sin virksomhet. Her er nullutslippsstrategi og plan for gjennomføring på kort og lang sikt hos ASKO i Årødalen et eksempel til inspirasjon
- at folk som skal levere og hente bil i den nye bilbyen på Eikrem/Årødalen, og være på jobb eller hjemme i mellomtida, bør kunne ta den ekstra transporten med el-biler. Dette vil redusere forurensning, og kan gjøre bileiere som ennå ikke har skaffa seg el-bil, mer nysgjerrige på dette alternativet
- at kommunens hjemmesider skal ha tilgjengelig informasjon om konkrete eksempler på typer grønn omstilling fordelt på de forskjellige bransjer i næringslivet - med link til hvordan små og mellomstore bedrifter kan søke midler og få veiledning til å gjennomføre grønne tiltak
- iKuben, Protomore og forskningsmiljøa i Molde er viktige og må brukes av kommunen og lokale bedrifter i samarbeidet for et grønt, framtidsetta næringsliv
- at kommunen skal søke på statlige klimasatsmidler og andre relevante fond for miljøvennlige investeringer
- støtte arbeidsgivere som setter i verk ekstraordinære tiltak for kompetanseheving i grønne fag og omskolering fra petroleumsfag
- at kommunen skal stille tydelige miljøkrav til nyetablering av næringsvirksomhet og til privat planlagt utbygging av boligområder, og være en kritisk partner i både plan- og utbyggingsfasen
- at kommunen ved vurdering av alle anbud fra næringslivet skal legge til grunn et sett grunnleggende og tydelige miljøkriterier. Alle anbud skal inkludere en maks grenseverdi på CO2-budsjettering som kriterier for etablering av ny virksomhet eller endring av eksisterende næringsvirksomhet. Her bør kommunen invitere til samarbeid med relevante fagmiljø/forskningsmiljø
- at næringslivet langs kysten i økende grad overfører varetransport fra land til sjø. Det krever styrking av miljøvennlig sjøtransport og gode løsninger på havn/lager

FN-MÅL 8:
FREMME VARIG,
INKLUDERENDE OG
BÆREKRAFTIG
ØKONOMISK VEKST,
FULL SYSSELSETTING
OG ANSTENDIG
ARBEID FOR ALLE

Molde MDGs arbeidsprogram 2019-2023

- legge til rette for bærekraftig turisme. Det innebærer bl.a. å etablere landstrøm i Molde, og å sette krav til båter om å benytte landstrøm. Dessuten trenger vi fossilfri lokal transport av turister: elbusser og elbåter til sightseeing på fjorden og ut til øyene, og elsykler og andre mindre elektriske kjøretøy, med incitament for nyetableringer for lokale aktører
- stimulere til at privat kapital i større grad blir investert i arbeidsplasser, forskning og teknologiutvikling framfor i eiendom og boliger
- si nei til søndagsåpne butikker i Molde, bortsett fra de som har åpent innafor dagens lovverk
- stille høge etiske krav til kommunens virksomhet. Tenk globalt, handle lokalt og i størst mulig grad handle økologisk bærekraftig skal være rettesnor for drift og innkjøp i kommunen. Dette styrker lokalt og miljøvennlig næringsliv
- stille strenge krav til at bedriftene følger opp regler for HMS, minstelønn, arbeidsmiljø og arbeidskontrakter, og unngå unødvendig bruk av midlertidig arbeidskraft
- sette i gang prosjekt for å minske antallet ufrivillig deltidsarbeidende i kommunen
- at kommunen i samarbeid med NAV må legge til rette for sysselsetting av innvandrere med lav eller ingen utdanning og begrensa norskkunnskaper
- arbeide mot alle former for diskriminering i arbeidslivet. Det er uakseptabelt at etnisitet, alder, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk, seksuell orientering eller funksjonsevne skal begrense deltakelse i arbeidslivet

MOLDEMÅL 8: LEVENDE BYGDER OG LEVENDE SENTRUM

Hva kjennetegner levende bygder og levende sentrum? Menneskene må stå i sentrum i et miljø der klima og natur er viktig, og med trivsel og trygghet for innbyggerne som grunnlag. Lokalsamfunn blir trivelige og trygge når folk opplever at de hører til, blir aksepterte, tar del i og er med på å få ting til i et fellesskap. Det bygger identitet, stolthet og samhørighet. Folk må oppleve å kunne bevege seg fritt og trygt både til fots og på sykkel i trafikken.

Viktige elementer for å få til gode fellesskap er at folk kjenner hverandre og spiller på lag. For å oppnå det er det viktig med gode arenaer for sosialt samvær, kulturutøvelse og kulturopplevelser, fysiske aktiviteter, lek, konkurranser og lagbygging for alle aldersgrupper sammen eller hver for seg. Disse arenaene må være ordna slik at de er reelle møteplasser for menneskelig kontakt. I tillegg til all tilrettelegginga, er det viktig at den enkelte innbygger prioriterer tidsbruk inn i fellesskapet. Det vil kreve en bevissthet i bruk av timene i hverdagen. Vi har mange viktige gjøremål som må håndteres, men vi har også en del tidstyver som vi kan styre unna. Mye kan gjøres av innbyggerne, men hva kan kommunen gjøre?

Gjennom god planlegging, bruk av økonomiske virkemidler, faglig styring og god faglig utførelse kan mye gjøres. Samfunnsutviklinga skal skje på innbyggernes premisser og ikke på utbyggernes premisser slik erfaringene i for stor grad har vært i senere tid. Kommunen må i mye større grad i førersetet og styre utviklingen med tydelige rammer fra politikerne og kompetente fagpersoner til planlegging.

Offentlige bygg

Når det gjelder offentlige bygg, er det god miljøpolitikk å planlegge og bygge med god kvalitet og standard slik at slitasje og vedlikehold blir minimalt. Samtidig må man ha et godt vedlikeholdsprogram som blir fulgt, slik at ikke forfallet får overtak.

Boligbygging

Som en generell regel bør man i all nybygging legge vekt på bygging av passivhus, bruk av jordvarme, takhager på hus med flate tak (blokker) og lignende miljøtiltak.

Plassering av nytt sykehus på Hjelset vil generere mye trafikk, derfor må man prøve å ta grep for å minske de negative effektene. Det bør legges til rette for at de som arbeider ved sykehuset og vil bo i nærmiljøet, kan få mulighet til det.

Sentrumsutvikling Molde by

Molde sentrum står framfor en spennende utvikling, bl.a. med en ny sjøfront og en ny idrettspark, nybygging i Grandfjæra og ny utforming av Molde trafikkterminal (bussholdeplassen). MDG vil følge godt med på det som skjer med sentrumsutviklinga og gi konstruktive innspill til gode miljøløsninger. I utvikling av Trafikkterminalen ligger det store muligheter til god universell utforming og et mer trivelig uteområde å oppholde seg i. MDG ønsker en arkitektkonkurranse for å få fram gode ideer.

Molde sentrum bærer sterkt preg av gjenreising etter to bybranner (1916 og 1940). Rundt utløpet av Moldeelva ble det etter bybrannen i 1916 innført murtvang, noe som kjennetegner gjenreisningen her. Gjenreisningen etter bybrannen i 1940 som la «resten av byen» i aske, ble utført etter en særdeles helhetlig og detaljert planlegging som har gitt sentrum sin identitet med plassdannelser, gateløp og bygningsutforminger med arkitektonisk særpreg som er viktig for Molde sentrum sin identitet. Området er i Riksantikvaren sitt NB-register (nasjonalt verdifulle byområder), er regulert til bevaring og må forvaltes slik at verdiene blir bevarte og videreførte.

Sjøfronten er nå under utbygging. For bruken av området er det viktig at det blir god plass til sittende, stående, gående og syklende, også til passasje gjennom området for syklende uten at det blir til hinder for andre aktiviteter.

Fortetting

Vi sier ja til fortetting på bestemte premisser, og er også positive til bygging av blokker på egne steder. Ved fortetting i etablerte boligstrøk må det legges sterk vekt på at nybygg skal harmonere med bebyggelsen i nabolaget. Sammenhengende, verneverdige miljøer må unntas for fortetting. Ressurs- og miljøvennlige løsninger må prioriteres når nye, større utbyggingsprosjekter skal godkjennes av kommunen, som oppvarmingsløsninger og bruk av miljøvennlige materialer. Det må også bli satt av plass til grønne uteområder som skal brukes til lekeområder og hager.

Trivsel og mangfold i hele kommunen

MDG vil være med på å styrke miljøfortrinna til Molde ved å legge til rette for at innbyggerne skal kunne finne ro i grønne omgivelser, kunne dyrke noe av vår egen mat, fiske og ha glede av natur og dyreliv. Vi vil fremme etablering av miljøvennlig handel og grønne arbeidsplasser. Byområdet i Molde vil alltid være avhengig av å få mat, energi og andre ressurser utenfra, men kan bli mer selvforsynt med både energi og mat. Det kan skje ved å investere i fornybar energi som jordvarme, sjøvarme, fjernvarme, solcellepaneler og varmegjenvinning. Det er viktig å unngå nedbygging av dyrka mark. Dette gjelder både for bynære områder som Lergrovik, Årø, Røbekk og Strande, men også ute i bygdene. Samtidig må det legges til rette for større grad av privat matproduksjon ved urbant landbruk i parselhager og andelsjordbruk. Det er mulig å leve mer miljøvennlig i byen og på bygdene i kommunen vår enn vi gjør i dag. Kommunen må gå foran med tilrettelegging og gode eksempler.

Molde MDGs arbeidsprogram 2019-2023

For at Molde skal kunne bli en grønnere kommune, mener MDG at det er nødvendig å få god kartlegging av dyrka og dyrkbar jord med tanke på et restriktivt jordvern. Kommunen må til enhver tid ha oversikt over enøk-tiltak og føre et godt klimaregnskap for kommunen som gjør det mulig å måle miljøforbedringer og sette inn tiltak der det trengs. Molde kommune bør gå foran med gode enøk-tiltak i kommunale virksomheter. Administrasjonen må prioritere slike oppgaver. Gjenbruk av varer er god miljøpolitikk. For å legge bedre til rette for gjenbruk, bør det etableres et gratislager der folk kan sette inn og hente ut etter behov. Et slikt «lager» kan gjerne plasseres i tilknytning til RIR-anlegget i Årødalen og eventuelt på andre passende plasser.

Strandsona har ei spesiell stilling både som naturverdi og som rekreasjonsområde, og det er viktig å forvalte på en god måte med vern av allemannsretten og kulturlandskapet. Samtidig kan man på forsiktig vis legge til rette for uformelle samlingsplasser med enkle byggverk for livd og utstyr for fellesaktiviteter.

Strandområdet med Bjørsetsaga og omland i Molde har stort potensiale for positiv utvikling. I planlegginga må det legges vekt på bevaring av strandlinje med allmenn tilgang, bevaring av den tradisjonelle saga og forsiktig utvikling av tilpassa boligbygging.

Retiroparken ved Kviltorp er et annet område med stort potensiale for utvikling som et attraktivt tilholdssted for innbyggerne i området. Parken bør restaureres så langt det er mulig og bygges opp som en stor, attraktiv, grønn folkepark med et rikt planteliv.

Frivillige organisert gjennom velforeninger og grendelag er en stor ressurs og en del av lokaldemokratiet som kan være med på å løse mange oppgaver i lokalmiljø i samarbeid med kommune og andre.

MDG vil:

- utvikle gode arenaer for positive sammenkomster for alle
- at kommunen skal sitte i førerretet for utvikling av det fysiske miljøet der bl.a. miljøvennlig boligbygging vektlegges
- at offentlige bygg skal ha god standard med minimalt vedlikehold og et godt vedlikeholdsprogram
- at Hjelset/Skjevika skal utvikles som økologisk landsby med nytt liv mot sjøen
- ta vare på Molde sentrum/Gjenreisingsbyen sitt særpreg som en viktig del av byens identitet
- si nei til utviding av kjøpesentra i Lingedalen
- tilby gratis torgplass for folk som driver med hjemmeproduksjon av mat og husflid
- legge til rette for større grad av kortreist matdyrking
- ha sterkt jordvern også i bynære områder med god kartlegging
- verne strandsonen med forsiktig tilrettelegging for rekreasjon
- at Molde kommune skal tilrettelegge for gode ferieopplevelser lokalt

FN-MÅL 11:
GJØRE BYER OG
BOSETTINGER
INKLUDERENDE,
TRYGGE,
MOTSTANDSDYKTIGE
OG BÆREKRAFTIGE

MOLDEMÅL 9: Åpen politisk kultur og en digital infrastruktur for framtida

Alvoret og tempoet i klimaendringene krever handling nå, både globalt, nasjonalt og lokalt. De valgene vi som kommune gjør i tida som ligger foran oss, er ekstra viktige i lys av dette. Da er det helt sentralt at vi klarer å samarbeide om å gjennomføre viktige endringer. Vi skylder både innbyggerne i Molde kommune, mennesker i resten av verden og kommende generasjoner å samarbeide for vårt alles felles beste. Vi trenger en politisk kultur preget av åpenhet, samarbeid og et ærlig debattklima, der alle gode ideer får komme fram i lyset, og der vi sammen kan diskutere oss fram til nødvendige grep.

Kommunene er sentrale aktører i den grønne omstillingen – som byggherrer, myndighet og forandringsagenter i samarbeidet med virksomheter og innbyggere. Molde skal ta initiativer til samarbeid på tvers av kommuner og regioner til fordel for grønn omstilling.

MDG vil:

- samarbeide med alle politiske partier som ønsker å bidra til klimavennlige løsninger
- at kommunen skal engasjere næringsliv, institusjoner og innbyggere i utformingen av bærekraftige løsninger på de utfordringene byen og verden står overfor. "Smart by Molde" er et godt konsept som må følges opp
- la befolkningen i Molde delta i vurderinger om bruk av viktige områder, som for eksempel sjukehusområdet
- at ungdomsrådet skal få større innflytelse i saker som angår dem. De skal ha talerett i ulike politiske organer
- at det skal være enkelt å finne informasjon og dokumenter på kommunens hjemmesider
- at det skal være enkelt å se hva de ulike representantene i kommunestyret har stemt i ulike saker
- jobbe for at Molde kommune skal være en foregangskommune i bruk av digitale verktøy for innbyggermedvirkning og informasjon
- at kommunen i størst mulig grad skal benytte fri programvare der dette er et godt alternativ
- at kommunen skal stille krav til grunnleggende sikkerhet og personvern ved innkjøp av IKT-tjenester. Alle offentlige data skal gjøres fritt tilgjengelig så langt det er mulig
- at kommunen aktivt skal følge opp kommunalt ansatte som utsettes for netthets på grunn av stillinga si
- opprette miljønettverk med andre kommuner for å dele erfaringer og gode eksempler

FN-MÅL 9: BYGGE ROBUST INFRA-STRUKTUR, FREMME INKLUDERENDE OG BÆREKRAFTIG INDUSTRIALISERING OG BIDRA TIL INNOVASJON

FN-MÅL 16: FREMME FREDelige OG INKLUDERENDE SAMFUNN MED SIKTE PÅ BÆREKRAFTIG UTVIKLING, SØRGE FOR TILGANG TIL RETTSVERN FOR ALLE OG BYGGE VELFUNDERENDE, ANSVARLIGE OG INKLUDERENDE INSTITUSJONER PÅ ALLE NIVÅER

FN-MÅL 17: STYRKE GJENNOMFØRINGSMI-DELE OG FORNYE GLOBALE PARTNERSKAP FOR BÆREKRAFTIG UTVIKLING

MILJØPARTIET DE GRØNNE – DET SMARTE VALGET

Miljøpartiet De Grønne har som mål å gjøre kommunen mer miljøvennlig og dermed bedre for oss som lever her, også de uten stemmer og stemmerett. Vi vil at Molde skal bli en kommune som bevisst tar hensyn til den naturen og de ressursene vi er avhengige av. MDG kan med hjelp fra deg være med på å gjøre Molde til en grønn foregangskommune. Som et blokkuavhengig parti, verken borgerlig eller sosialistisk, kan vi lett samarbeide med andre parti når vi har sammenfallende syn. Vi er ikke redde for å ta vanskelige valg og avgjørelser, og vi mener at uheldige prosjekt som ikke er satt i gang, kan stoppes. Vi i MDG mener at den største utfordringa til kommunen ikke er økonomisk, men har med tankegang og prioriteringer å gjøre: Vi må tenke og handle annerledes, grønt, vekstkritisk, bærekraftig. Da er Miljøpartiet De Grønne et godt valg.

**miljøpartiet
de grønne**

molde & omegn